МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Проект

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„ОБРАЗОВАТЕЛНА МЕДИАЦИЯ“

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професия код 011302 „Образователна медиация“ от област на образование „Образование“ и професионално направление код 0113 „Образователна подготовка без предметна специализация“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия код 011302 „Образователна медиация“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация по професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

ПРОЕКТ

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба започват да се прилагат от учебната 2026 – 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение, а за лица, навършили 16 години – от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „ОБРАЗОВАТЕЛНА МЕДИАЦИЯ“

Професионално направление					
Код: 0113	**Образователна подготовка без предметна специализация**				
Професия					
Код: 011302	**Образователна медиация**				
Степени на професионална квалификация		**-**	**-**	**III**	**-**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**-**	**-**	**4**	**-**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**-**	**-**	**4**	**-**

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „**Образователна медиация**“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- за ученици - завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 години - придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

Основните дейности на образователния медиатор включват посредничество между образователните институции, семействата и местната общност с цел превенция и преодоляване на образователни и социални дефицити, свързани с процеса на образователна интеграция и социализирането на деца и ученици от специфични групи в уязвимо положение като етнически малцинства, етнокултурните общности, мигранти, емигранти и бежанци, както и за мотивиране на родителите им за включване и участие в образователния процес.

Образователният медиатор участва в прилагането на национални образователни политики, както и в мерки и форми, организирани от образователните институции и общините, чрез които се насърчават интеркултурното образование и образователната интеграция на деца и ученици от етнически малцинства и етнокултурни общности. Работи за подпомагане на процесите на образователно и социално включване на деца, ученици и техните семейства, които са в уязвимо положение за преодоляване на съществуващи образователните неравенства.

Образователният медиатор съдейства за изграждане на трайни механизми за комуникация и сътрудничество между семейството, образователната институция, местната власт и всички заинтересовани страни. Подпомага изграждането на достъпна, подкрепяща и позитивна образователна среда, в която всяко дете и ученик имат възможност за личностно и професионално развитие. Участва във форми на взаимодействие с родителите съвместно с учителя, като спомага за създаването на позитивно-ориентирана междукултурна учебна среда. Съдейства за формиране на интеркултурна компетентност у деца/ученици и родители, чрез организиране на форми за неформално образование и участие в допълнителни форми на педагогическо (дидактическо и възпитателно) взаимодействие в образователната институция и извън нея.

Познава и прилага методи и техники за стимулиране на мотивацията у родителите за включване в образователния процес и за образованието на децата им. Познава етнопсихологическите и етнокултурните особености на родителите.

Всички свои действия съгласува с директора на образователната институция, педагогическите и медицинските специалисти.

Образователният медиатор си служи със специфични образователни средства и съвременни комуникационни технологии. Прилага дигитални дидактически средства за изграждане на групи между учители и други педагогически специалисти и родители. Модерира тези групи, като подпомага процеса на общуване и междуличностно взаимодействие между децата/учениците, родителите, местната общност и други заинтересовани страни в процеса на образование, включително чрез дигитална комуникация и социални мрежи.

ПРОЕКТ

Образователният медиатор проявява осъзната емпатия и самоконтрол за преодоляване на етнически противоречия и конфликти в образователната институция. Притежава знания за психология на междуетническите отношения и етническите общности, както и за етнопсихологическите особености на децата и учениците, за процесите на педагогическото общуване и взаимодействие.

Образователният медиатор оказва съдействие за достъп до социални услуги, стипендии и образователни програми, които целят да подкрепят учениците в риск. Установява причините за отсъствия и липса на мотивация за учене.

Образователният медиатор обсъжда с родителите или настойниците на детето/ученика необходимостта от предприемане на действия за превенция относно ситуации на нарушаване на права от фактори извън семейната среда.

Информира своевременно директора и/или педагогическите специалисти за данни за злоупотреба, неглижиране и насилие върху детето/ученика.

Образователният медиатор носи отговорност за живота и здравето на детето/ученика, за който се грижи, в рамките на работното време. Спазва конфиденциалност при работа с чувствителни лични данни на детето/ученика, неговото семейство и близки.

Организира и осъществява дейности, свързани с изпълнение на Постановление № 100 на Министерския съвет от 2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (обн. ДВ, бр. 50 от 2018 г.). В екип и/или самостоятелно посещава семействата на децата, които подлежат на задължително предучилищно и училищно образование, и организира срещи с тях с цел информираност, записване и редовно посещаване на детска градина и училище. Организира и подпомага процесите, свързани с подготовка на необходимите документи при постъпване в детска градина и училище, и консултира и разяснява обстоятелствата по кандидатстването, класирането и получаването на резултата.

В работата си използва указания, свързани с предоставянето на образователната услуга; поддържа необходимата работна документация. В началото на учебната година разработва годишен план за работа и при необходимост го актуализира в течение на учебната година. Познава и спазва всички нормативни актове, които се съотнасят до работата на образователните медиатори.

Работното време на образователния медиатор може да бъде нормирано или с променливи граници.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)								
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9
		Обща ПП		Отраслова ПП			Специфична ПП			
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ПРОЕКТ

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление „Образователна подготовка без предметна специализация“

ЕРУ 3. Планиране и организация на работния процес

ЕРУ 4. Подкрепа и взаимодействие с потребителя

ЕРУ 5. Професионална етика

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 6. Професионална роля на образователния медиатор

ЕРУ 7. Педагогическо взаимодействие с различни целеви групи

ЕРУ 8. Подкрепа на деца/ученици в риск от отпадане и/или преждевременно напускане на детска градина и училище

ЕРУ 9. Мерки за социализация и ресоциализация

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Образователна медиация“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1:	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа, инструктаж на работния екип за безопасна работа • Реагира при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава основните нормативни актове и изисквания за опазване на околната среда • Обяснява рисковете от замърсяване на околната среда • Дефинира основите на устойчивото развитие и екологичната отговорност • Разяснява понятията енергийна ефективност и възобновяеми източници

ПРОЕКТ

Умения	• Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употребата на уреди и консумативи съобразно необходимите за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място“
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Правилно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е строго да опазва околната среда чрез спазване на утвърдените правила и изисквания
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасни условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира бързо най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 2:	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия: търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Обяснява ролята на държавата в икономиката – данъци, бюджет, регулации • Разяснява основни понятия във финансите: приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при водене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда • Отчита основните финансови показатели, като приходи, разходи,

ПРОЕКТ

	печалби и инвестиции
Компетентности	• Спазва принципите на социална и екологична отговорност в професионалната дейност, като работи по устойчив и етичен начин
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните етапи при стартиране на бизнес - генериране на идея, пазарно проучване, съставяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разбира основите на предприемачеството и неговата роля в икономиката • Описва основните стъпки при стартиране на бизнес , включително увеличаване на идеята, пазарно проучване и изготвяне на бизнес план • Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност в зависимост от приложението им в различни бизнес сектори. • Прилага знания за предприемачество в работната си среда
Компетентности	• Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • Представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Изготвя ефективно формулирано рекламно послание спрямо конкретна целева група • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

ПРОЕКТ

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Планиране и организация на работния процес**
Резултат от учене 3.1	Организира работния процес
Знания	• Познава структурата и организацията на работния процес в образователна институция • Изброява ресурси, свързани с работния процес

	• Познава основните принципи на планиране и организиране на ежедневни трудови дейности • Познава методи за ефективна организация на работния график и проследяване напредъка на изпълнението на задачите
Умения	• Ориентира се в структурата и организацията на работната среда • Спазва установен график за изпълнение на професионалните задължения • Използва целесъобразно необходимите ресурси, свързани с работния процес
Компетентности	• Ефективно организира работния процес при спазване на установените процедури
Резултат от учене 3.2	Спазва законови рамки и регулации
Знания	• Познава основни нормативни изисквания и вътрешни правила, касаещи работния процес • Познава нормативните актове, свързани с професията • Изброява правата и отговорностите на всички заинтересовани страни в образователния и възпитателния процес
Умения	• Спазва нормативните изисквания, свързани с професията • Следва нормативните актове, касаещи работния процес • Съобразява правата на всеки участник в образователния и възпитателния процес • Следва изискванията за административно обслужване и отчетност
Компетентности	• Извършва ежедневните дейности в съответствие с нормативните изисквания • Спазва законодателната рамка при работа с всички заинтересовани страни
Критерии за оценяване на ЕРУ:	Част по теория на професията: • Дефинира основни теоретични понятия, свързани със структурата на работната среда и организацията на работния процес Част по практика на професията: • Дефинира основни теоретични понятия, свързани с видовете дейности и тяхното планиране в работния процес
Средства за оценяване:	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 4	**Подкрепа и взаимодействие с потребителя**
Резултат от учене 4.1	Оказва подкрепа на потребителя
Знания	• Познава основните подходи и ресурси за индивидуална и групова подкрепа в процеса на обучение, възпитание и социализация • Разграничава формите на подкрепа – педагогическа, социална, емоционална, в рамките на образователната среда • Разбира въздействието на културните различия върху възпитанието, образованието и комуникацията

ПРОЕКТ

	• Познава принципите на приобщаващото образование
Умения	• Идентифицира затруднения и нужди на потребителя • Идентифицира културни различия и адаптира подхода си към тях • Подпомага изграждането на приобщаваща и позитивна образователна среда в институцията
Компетентности	• Спазва етичните принципи на равнопоставеност, недискриминация и конфиденциалност при предоставяне на подкрепа
Резултат от учене 4.2	Подкрепя социализацията на потребителя
Знания	• Познава стратегии за подкрепа на социалната интеграция • Разпознава признаци на социална изолация • Разбира факторите, водещи до социално изключване
Умения	• Съдейства за превенция на дискриминационни прояви, стереотипи и социална изолация • Наблюдава поведението и сигнализира за нужда от интервенция • Стимулира взаимодействието и насърчава позитивното поведение
Компетентности	• Стимулира позитивна комуникация и взаимодействие като насърчава уважителното отношение, сътрудничеството и взаимопомощта • Способен е да създаде подкрепяща среда и да участва в изграждането на атмосфера на приобщаване и сигурност
Резултат от учене 4.3	Съдейства в рискови ситуации
Знания	• Изброява функциите си при взаимодействие с потребителя • Дефинира различни видове рискови ситуации • Познава всички форми на подкрепа, които следва да оказват на потребителя
Умения	• Установява доверително взаимодействие с потребителя • Съдейства за избягване на рискови ситуации • Съдейства за адаптация на потребителя в нова среда
Компетентности	• Способен е да действа адекватно при ситуация с потребител в риск • Осигурява среда на доверие, безопасност и уважение
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира познания за формите на подкрепа в образователна и социална среда (педагогическа, социална, емоционална) • Разпознава видовете рискови ситуации и обяснява ролята си при взаимодействие с потребителя • Описва фактори за социална изолация и принципи за приобщаване и социално включване Част по практика на професията: • Идентифицира културни различия и адаптира поведението си спрямо тях в контекста на казус • Избира подходящо поведение и действия при взаимодействие с потребител в риск • Предлага подходи за насърчаване на позитивна комуникация и социално включване в групова среда
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 5	Професионална етика
Резултат от учене 5.1	Спазва професионалната етика
Знания:	• Дефинира професионалните ценности и етичните норми в работата си • Познава Етичния кодекс на работещите с деца
Умения:	• Прилага етични норми при общуване с деца, родители и колеги • Спазва поверителност, относно лична информация за децата и семействата
Компетентности:	• Носи отговорност за спазване на професионални етични стандарти • Осъзнава ролята си в изграждането на доверие между институцията и семейството
Резултат от учене 5.2	Проявява уважение към културните, етническите и индивидуалните различия
Знания:	• Познава различията в културния и социалния контекст на децата и техните семейства • Разбира значението на толерантността и недопускането на дискриминация
Умения:	• Проявява уважително отношение към деца и семейства с различен произход, религия или език • Съдейства за изграждане на среда, в която всички се чувстват приети
Компетентности:	• Осъзнава важността на културната чувствителност в работата с деца и родители • Демонстрира етично и професионално поведение, съобразено с принципите на равнопоставеност и приобщаване
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Изброява основни етични принципи • Обяснява значението на прилагането на професионална етика • Дава примери за етични и неетични ситуации Част по практика на професията: • Общува с уважение и емпатия • Спазва професионална тайна и не разпространява лична информация • Проявява уважение и толерантност към различия
Средства за оценяване:	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 6	**Професионална роля на образователния медиатор**
Резултат от учене 6.1	Познава функциите и ролята на образователната медиация
Знания	• Познава функциите и отговорностите на образователния медиатор • Разграничава отговорностите на медиатора от тези на други

ПРОЕКТ

	педагогически специалисти • Дефинира етични норми и стандарти в процеса на образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи • Дефинира цели и задачи на интеркултурното образование • Познава етнопсихологическите и етнопедагогическите принципи, методи и средства за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства, етнокултурните общности емигранти, мигранти и бежанци
Умения	• Разграничава задачите на образователния медиатор с тези на учители и други педагогически специалисти • Спазва професионални и етични правила в процеса на педагогическо взаимодействие в детската градина, училище и в семейни условия • Разпознава етнокултурните специфика на детето и ученика • Участва във всички форми на педагогическо взаимодействие с родители на деца и ученици от етнокултурни малцинства, мигранти, имигранти и бежанци
Компетентности	• Способен е да посредничи ефективно в процеса на педагогическо взаимодействие с родители в междукултурна и междуетническа среда • Способен е да участва в процеса на интегриране и социално адаптиране на деца от малцинства, мигранти, имигранти и бежанци • Проявява отговорност, инициативност, общителност и уважение при работа с другите педагогически специалисти, родители и други
Резултат от учене 6.2	Участва в процеса на интегриране и социално адаптиране
Знания	• Познава подходи за образователна интеграция • Познава подходи за социална адаптация • Дефинира основните характеристики на културната, социалната и езиковата среда на специфични групи като етническите общности и/или групата на родителите на деца и ученици
Умения	• Участва в организирането на съвместни основни и допълнителни форми за педагогическо взаимодействие с родителите и техните семейства • Посредничи съвместно и под указанията на учителя в процеса на разрешаване на възникнали противоречия и конфликти на междукултурна и междуетническа основа • Създава подкрепяща образователна среда за диалог между родители от различните етнокултурни общности
Компетентности	• Способен е да работи под ръководството на учителя • Отговорно провежда интеграционни дейности чрез педагогическо взаимодействие с родителите • Способен е да инициира създаване на условия за подкрепяща среда за деца/ученици
Резултат от учене 6.3	Осигурява процеса на образователна интеграция
Знания	• Познава основните актуални международни документи, имащи отношение към образователната интеграция • Познава международни и национални стандарти за правата на детето

	• Познава мерки за превенция и предотвратяване на дискриминационни прояви • Описва мерки за превенция на агресия и насилие
Умения	• Прилага утвърдените стандарти за интеркултурна комуникация и взаимодействие с потребителите. • Идентифицира прояви на дискриминация, етноцентризъм, стереотипно поведение, предразсъдъци и стигми в образователната среда • Категоризира различия в културните нагласи на учениците и родителите. • Съобразява при взаимодействията си етнокултурните специфики на деца, ученици и родители
Компетентности	• Посредничи при случаи на нарушаване на правата на детето както в образователната институция, така и в семейна среда • Създава активна познавателна среда за интеркултурен диалог и образование
Резултат от учене 6.4	Познава и прилага съвременни дигитални технологии
Знания	• Назовава средства за активно използване на дигитални инструменти и ресурси за подпомагане на процеса на обучение и процеса на учене на детето/ученика • Дефинира правила за обучение на децата/учениците в безопасното и етично използване на цифровите технологии • Познава изискванията относно използване на чувствителна информация и лични данни • Познава средства за действия в условия на хибридни влияния
Умения	• Прилага подходящи дигитални технологии съобразно културното и поколенческото многообразие на конкретните потребители • Създава дигитално съдържание с образователни цели • Преработва дигитално съдържание с образователни цели • Разбира рисковете и заплахите в дигитална среда за детето и ученика
Компетентности	• Способен е да защитава личните данни и неприкосновеността на личния живот на деца/ученици и родители • Способен е да решава образователни проблеми с помощта на дигитални технологии
Резултат от учене 6.5	Комуникира на чужд език в професионален контекст
Знания	• Познава основна и професионална терминология, свързана с процеса на образователна медиация • Разграничава основните формати и цели на комуникация в образователна среда • Обяснява културните и комуникационните специфики в процеса на образователна медиация
Умения	• Ползва текстове (специализирана литература, документация и др.) на чужд език • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници

	• Участва в работни срещи, дискусии и екипна комуникация на чужд език • Представя идея или процес в образователната интеграция, чрез презентация
Компетентности	• Използва чужд език при устна и писмена комуникация в професионален контекст, като адаптира езика спрямо целевата аудитория и демонстрира увереност и професионализъм в работна среда с международно участие
Резултат от учене 6.6	Ползва професионални текстове на чужд език в областта на образователната медиация
Знания	• Познава специализирани чуждоезикови източници – ръководства, стандарти и онлайн ресурси • Познава педагогически онлайн източници в областта на образователната интеграция и интеркултурното образование
Умения	• Използва педагогическа информация от документи и електронни източници на чужд език • Извлича данни за проекти и образователни решения от чуждестранни писмени и електронни източници • Съпоставя информация с цел прилагане на подходящи педагогически методи в процеса на образователна медиация
Компетентности	• Способен е да прилага чуждоезикова информация за анализ, изпълнение и адаптация на инструменти в областта на образователната медиация в мултикултурна среда • Способен е да ползва чужд език в рамките на служебните си задължения
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Обяснява основни теоретични подходи за процеса на образователна интеграция на емпирично и рефлексивно равнище • Описва методи и техники за педагогическа подкрепа на детето/ученика и на неговото семейство • Разпознава и използва терминология на чужд език, характерна за процеса на образователна медиация • Демонстрира разбиране за текстове на чужд език в областта на образователната интеграция и работа в мултикултурна среда Част по практика на професията: • Прилага вярно и точно принципите на основните теоретични подходи, методи и техники за педагогическо взаимодействие с уязвими етнически групи, деца, ученици и родители • Подготвя писмено кратка презентация на чужд език по дадена задача • Провежда симулиран разговор на чужд език с колега на професионална тема, свързана с образователната медиация
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ	**Педагогическо взаимодействие с различни целеви групи**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 7.1	Прилага форми на педагогическо взаимодействие с деца и ученици
Знания	• Познава основните характеристики на културната, социалната и езиковата среда на деца и ученици • Познава общи категории за педагогически затруднения на деца от специфични групи като етнически малцинства, мигранти, емигранти и бежанци • Изброява основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие с деца и ученици • Разпознава норми, свързани с ценностно-ориентираното поведение в условията на мултиетническа образователна среда • Идентифицира етнокултурни затруднения и причините за появата им
Умения	• Организира възпитателния процес в екип по програма за преодоляване на образователни трудности • Участва във възпитателни форми в индивидуален и в групов план • Установява/открива заедно с психолога на детската градина /училището и други оторизирани специалисти поведенчески затруднения на детето/ученика • Осигурява подкрепа в конкретни педагогически затруднения чрез съдържателна дейност
Компетентности	• Способен е да осъществява инициативност и гъвкавост в процеса на педагогическо взаимодействие с деца и ученици • Способен е да идентифицира културните различия и техните влияния • Проявява инициативност и гъвкавост при работата с деца и ученици
Резултат от учене 7.2	Осъществява взаимодействие с родители и представители на етнокултурни общности
Знания	• Познава принципи и подходи на семейно възпитание • Познава принципите на социалната адаптация посредством етапите на детското развитие • Познава принципи и методи за интеркултурно взаимодействие и формиране на интеркултурна компетентност • Идентифицира образователните дефицити у деца и ученици в процеса на обучение, възпитание и социализация
Умения	• Подготвя взаимодействие със семейства в уязвимо положение • Създава позитивни нагласи към деца и ученици в рамките на цялостния педагогически процес • Осигурява помощ на детето/ученика за съхранение на своята традиционна култура
Компетентности	• Способен е да координира процес на педагогическо взаимодействие с родители и заинтересовани страни, съобразявайки културните различия и техните влияния • Способен е да общува, като проявява толерантност и междукултурна рефлексия към представители на етнокултурни общности
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава принципи, подходи и форми за семейно възпитание

	• Разпознава трудности, които срещат децата и учениците в процеса на възпитание • Описва етнопсихологически характеристики на различни етнокултурни общности и групи у нас Част по практика на професията: • Прилага точно и вярно основни етнопедагогически подходи, свързани с възпитателния процес в образователната институция и в условията на семейството
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 8	**Подкрепа на деца/ученици в риск от отпадане и/или преждевременно напускане на детска градина и училище**
Резултат от учене 8.1	Идентифицира сигнали за риск от отпадане и/или преждевременно напускане на детска градина и училище
Знания	• Посочва основните причини за отпадане и/или преждевременно напускане на детето/ученика от образователната институция • Познава ролята на средата и семейството за възникването на риск от отпадане от образователната система и социалното изключване • Разпознава обучителни затруднения на детето, свързани с общата му и специалната подготовка за училище • Познава ролята на играта за превенция на обучителни трудности на детето/ученика • Познава методи за педагогическа комуникация в мултикултурна среда • Разпознава признаци на обучителни проблеми при детето/ученика (социална и психологическа изолация и др.)
Умения	• Осигурява помощ на родители и деца/ученици за участие в педагогически дейности в образователната институция • Използва видове и типове игри за превенция на обучителни трудности на детето/ученика заедно с родителите • Оценява, заедно с учителя и други педагогически специалисти, напредъка на детето/ученика • Предоставя конструктивна обратна връзка за напредъка на детето/ученика
Компетентности	• Способен е да докладва рискови случаи в обсега на образователната интеграция
Резултат от учене 8.2	Прилага мерки за задържане
Знания	• Познава педагогически методи за стимулиране на познавателната мотивация на детето/ученика • Познава педагогически методи за стимулиране на мотивацията за постижение на детето/ученика • Познава рефлексивния и семейно-ориентирания подход. • Познава лингводидактични и етнопсихолингвистични методи за билингвално обучение

Умения	• Разграничава общи и специални способности на детето/ученика • Разграничава процес на обща и специална подготовка на детето за училище • Разграничава училищна зрялост на детето/ученика • Прилага мерки за задържане и социално приобщаване на деца и ученици
Компетентности	• Способен е да отчита напредъка в развитието на детето/ученика • Способен е да прилага рефлексивния и семейно-ориентирания подход при задържане на детето/ученика в образователната институция • Способен е да прилага ефективно интеркултурно взаимодействие
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Обяснява мерки за преодоляване на обучителни затруднения на детето/ученика в мултикултурна среда • Описва принципи и подходи на дидактическата комуникация Част по практика на професията: • Решава случай/инцидент, свързан с конкретни за образователната институция мерки за задържане и социално приобщаване на деца/ученици в риск
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 9	**Мерки за социализация и ресоциализация**
Резултат от учене 9.1	Прилага мерки за социализация
Знания	• Познава особеностите на процеса на социализация • Обяснява ролята на общочовешките ценности в процеса на социална адаптация • Посочва конкретни примери за социални реакции в процеса на образователна интеграция • Изброява отговорностите на родителя в процеса, свързан с образователната интеграция • Познава фактори за социално включване и интегриране в междукултурна/междуетническа образователна среда • Идентифицира формални и неформални проблемни ситуации, породени от етнокултурната специфика на родителя/семейството – детето/ученика • Познава условията за позитивна етнокултурна образователна среда
Умения	• Организира игри, развлечения и празници, традиционни за етническата група, под ръководството на учителя и други педагогически специалисти • Прилага дейности за сдружаване и сприятеляване • Подкрепя детето/ученика и родителите в комуникация с партньори, външни и вътрешни за образователната институция • Общува с представители на различни култури чрез игрово-образователни технологии

	• Прилага способи за изграждане на доверие към детето/ученика • Демонстрира положителни примери за преодоляване на затруднения • Прилага субект – субектен подход на педагогическо взаимодействие
Компетентности	• Способен е да прилага екипно адекватни корекционни техники за социално включване и образователна интеграция • Проявява отговорност, креативност, инициативност, общителност и уважение при работата с родители, педагогически и други специалисти
Резултат от учене 9.2	Прилага мерки за ресоциализация
Знания	• Познава особеностите на процеса на ресоциализация • Посочва конкретни примери за ресоциализация на деца и ученици от етническите малцинства/етнокултурни общности • Познава механизмите за социално реинтегриране и различни ресоциализиращи програми • Познава корекционни интегриращи мерки в интеркултурна образователна среда • Посочва методи за сътрудничество и изграждане на положителни междуличностни взаимоотношения
Умения	• Предоставя конструктивна обратна връзка за напредъка на детето/ ученика • Взаимодейства с всички заинтересовани страни и педагогически специалисти в процеса на ресоциализация • Прилага корекционни интегриращи мерки в интеркултурна образователна среда • Прилага форми за работа с детето/ученика за включване в училищната общност чрез спазване на правилата на образователната общност
Компетентности	• Способен е да прилага механизми за социално и образователно реинтегриране в образователната институция • Способен е да прилага интеркултурни образователни практики и ресоциализиращи програми • Демонстрира поведенчески модели за социална ориентация за изграждане на тази обща способност • Прилага социални норми в процеса на образователна интеграция, стимулиращи социокултурната компетентност на детето/ ученика • Демонстрира осъзната емпатия, социална отговорност и чувствителност
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Изброява елементите на процесите на социализация и ресоциализация. • Дефинира форми и методи за социализация и ресоциализация Част по практика на професията: • Решава случай/инцидент, като точно и вярно идентифицира интеркултурната интегрираща образователна практика и кодираните в нея подход и механизми.
Средства за оценяване	Част по теория на професията:

	• Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
Резултат от учене 9.3	Водене на документация и отчетност
Знания	• Познава основни административни документи, свързани с дейността на образователния медиатор • Разбира значението на точната и навременна отчетност • Познава държавните образователни стандарти на Министерството на образованието и науката, касаещи работата на образователния медиатор • Изброява индикатори за отчетност на медиатора
Умения	• Попълва формуляри, дневници и отчети, свързани с дейността си • Анализира събраната информация за напредъка в дейността • Събира базова информация за работа с деца/ученици и родители относно процеса на образователна интеграция • Докладва извършената от него дейност пред директора на образователната институция • Извършва анализ на дейността си относно образователната интеграция и интеркултурната комуникация на потребителите • Извършва самооценка за подобряване качеството на образователните програми и услуги за потребителите
Компетентности	• Способен е да изпълнява задачи при установени указания от директора, учителя и/или друг педагогически специалист • Способен е да работи под указания, но и самостоятелно при действия със семействата и други заинтересовани страни • Способен е да съдейства при анализ на информация в обсега на образователната интеграция и интеркултурното образование • Способен е самостоятелно да организира и представя отчет за свършената работа
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Идентифицира интеркултурна интегрираща образователна практика и кодираните в нея подход и механизми • Изброява нормативните актове, свързани с механизмите на образователната интеграция и образователна медиация Част по практика на професията: • Прилага вярно критерии за осъществяване на интеграционен механизъм • При решаване на случай демонстрира умения за прилагане на нормативната уредба, свързана с образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и други етнокултурни общности
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Образователна медиация“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1. (мин. 3 броя ЕРУ, поне 1 ЕРУ е от специфичната ПП)
III	4	неприложимо

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер.

Кабинетът за обучение по теория на професията „Образователна медиация“ следва да отговаря на определени нормативни изисквания за квадратура, осветеност и създадени подходящи условия както за обучаващия, така и за обучаваните.

Обзавеждането включва: работно място на обучаващия (работна маса и стол), работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска, мебели (шкафове за различни цели), екран за проектор и стойки за окачване на табла, флипчарт и учебно-технически средства за онагледяване на процеса на обучение (компютър, проектор и интернет); компютърен кабинет с компютър/лаптоп/таблет за всеки обучаван със специализирани софтуерни продукти; кабинет за изучаване на чужд език - работни маси за обучаемите, аудио- и визуална техника, дидактични материали, свързани с усвояването на езика.

Библиотечен фонд: книги и други източници на информация (вкл. периодични издания, аудио-визуални материали и други), съдържащи учебно-помощна, справочна, научнопопулярна и художествена литература; достъп до бази данни и др.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер.

Обучението по практика на професията се извършва под наблюдение и методично ръководство на преподавателя по практика на терен, в образователни институции и центрове за работа с образователни програми. Такива могат да бъдат детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Основно оборудване и обзавеждане: помещение за извършване групова дейност с обучаемите в процеса на обучение; самостоятелен кабинет в образователната институция/детска градина/училище и Центъра за подкрепа за личностно развитие (кабинет за образователна медиация) за индивидуална работа на образователния медиатор със субекта на въздействие. В кабинета следва да са осигурени офис оборудване, дидактични материали, достъп до интернет за ползване на електронни ресурси. Тук се извършва симулация на бъдещата дейност на образователния медиатор на терен в общността/ групата и в семейни/ домашни условия при родителите на детето и ученика.

Учебни пособия: Методически указания, наръчници, комплект документи относно отчитане на работата, видеоматериали за работата на образователния медиатор, с които се регламентират професионалните дейности на образователния медиатор, практически казуси, интерактивни филми.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от области на висше образование „Социални, стопански и правни науки“ и „Педагогически науки“

ПРОЕКТ

от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация „учител“, ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ